

POVEDEK IN OSEBEK

PONOVITEV

Najprej skupaj malo ponoviva. Oglej si podčrtane primere.

1. Tone je obrezal drevje.
2. Znamo?
3. Mojca!

Razmisli, kateri primer je poved in kateri je stavek. Upam, da si se učil in poznaš definiciji.

- Vsi primeri so povedi.
- 1. in 2. primer sta tudi stavka.
- Veš zakaj? (Oglej si spet primere).

STAVEK IN POVED

Stavek

so besede,

zbrane okrog osebne glagolske oblike.

V povedi je torej toliko stavkov,
kolikor je osebnih glagolskih oblik oziroma
glagolov.

Poved

je zaključeno sporočilo,
ki se začne z veliko začetnico
in konča s končnim ločilom.

1. Tone je obrezal drevje.
2. Znamo?
3. Mojca!

1. in 2. primer vsebujeta **glagol**, zato sta STAVKA.

Vsi trije primeri se začnejo z veliko začetnico in končajo s končnim ločilom (., !, ?), zato so POVEDI.

Čisto lahko, kajne? 😊

Pokaži, da res znaš in reši kratko vajo.

To je čas, ko veter odpihne vse iluzije in umetne trepalnice. Na površje pa priplavata resnica in narastek. Mimogrede, kako se kaj odrežete v friziranju? Česa vse se ne bomo naučili tekom te samoizolacije! Napoveduje se finančni upad, jaz pa stavim na duhovni razcvet.

- Koliko stavkov je v besedilu?
- Koliko povedi je v besedilu?

To je čas, ko veter odpihne vse iluzije in umetne trepalnice. Na površje pa priplavata resnica in narastek. Mimogrede, kako se kaj odrežete v friziranju? Česa vsega se ne bomo naučili tekom te samoizolacije! Napoveduje se finančni upad, jaz pa stavim na duhovni razcvet.

- Stavkov: 7
- Povedi: 5

POVEDEK (pov.) - to drsnico prepisi v zvezek

- Je eden izmed STAVČNIH ČLENOV. Je v vsakem stavku!
- Ko določamo stavčne člene, POVEDEK v stavku vedno poiščemo najprej.
- POVEDEK je enak osebni glagolski obliki, torej glagolu.
 - **POVEDEK = GLAGOLI!**
- Po POVEDKU se vprašamo tako, kot po glagolu: Kaj kdo dela? Kaj se z njim dogaja? ...
- Povedek podčrtamo ga z vijugasto črto.

Pokaži, da razumeš:

- Spodnje primere prepisi v zvezek, vprašaj se po povedku in ga poišči (povedek = glagol). Podčrtaj ga z vijugasto črto.

- 1) Prve tekme so se v Planici odvijale že leta 1926.
- 2) Bile so izredno naporne.
- 3) Planica je postajala prava paša za oči.
- 4) Idealni pogoji so pripeljali do idej o izgradnji sodobnega smučarskega centra.
- 5) V Planici se nahaja največja letalnica na svetu, ki tradicionalno pride na vrsto kot zadnja.
- 6) Planica bi se v borbo za svetovni rekord ponovno vrnila po prenovi letalnice, ki se je začela l. 2013.

OSEBEK (os.) - to drsnico prepíši v zvezek

- Je eden izmed STAVČNIH ČLENOV. Ni nujno, da osebek v stavku sploh je.
- Ker v stavku VEDNO najprej poiščemo povedek, se po ostalih stavčnih členih sprašujemo s pomočjo povedka:
 - Po OSEBKU se vprašamo:
KDO ali KAJ + povedek
- Osebek podčrtamo z eno ravno črto.

◦ Primer:

Slovenci še nismo dobili olimpijske medalje v tem športu.

1. Poiščeš povedek (= glag.) in ga podčrtaš.

Slovenci še nismo dobili olimpijske medalje v tem športu.

2. S pomočjo povedka se vprašaš po osebk: KDO ali KAJ še nismo dobili (medalje)?
Odg. Slovenci – to je osebek.

Slovenci še nismo dobili olimpijske medalje v tem športu.

S pomočjo povedka in vprašalnice KDO ali KAJ najdemo osebek. Bo šlo?

V stavkih poišči osebkke:

- najprej v stavku poišči povedek in ga ustrezno podčrtaj (vijugasta črta);
- s pomočjo povedka se vprašaj še po osebkku (KDO ali KAJ + povedek) in ga ustrezno podčrtaj (ena ravna črta). Tako:
- Toni je pozabil prenosnik v avtomobilu.

Kaj je naredil? Je pozabil (pov.)

Kdo ali kaj je pozabil? Toni (os.)

Toni je pozabil prenosnik v avtomobilu.

- Sošolci so odpotovali na maturantski izlet.

Kaj so naredili? So odpotovali (pov.)

Kdo ali kaj so odpotovali ? Sošolci (os.)

Sošolci so odpotovali na maturantski izlet.

Sedaj pa sam. Primere prepisi v zvezek in jih reši. Rešitve slikaj in nama jih pošlji do petka.

- Najprej v stavku poišči **povedek** in ga ustrezno podčrtaj (vijugasta črta);
- s pomočjo povedka se vprašaj še po **osebku (KDO ali KAJ + povedek)** in ga ustrezno podčrtaj (ena ravna črta).

1. Trije dijaki smo ostali doma.
2. Manca in Tine ravnokar nakupujeta vse potrebno za zabavo.
3. Gospodarska kriza se pozna tudi na žepninah.
4. Skupina otrok je varno prispela v Izolo.
5. Medveda počivata po obilnem kosilu.
6. Mobilni telefon je ostal pozabljen na mizi.
7. Otroci se zabavajo ob peki koruze.
8. Jaz pa že nisem goljufala.
9. Nekoč bo naša generacija rešila svet.
10. Jana je pridno dekle.

Ali znaš? 😊

V DZ na str. 51 in 52 na enak način reši še 3. nalogo.

Poišči LE povedke in osebke. Rešitve preveri na www.irokus.si.

Če se ti zdi, da ne razumeš, prosi svojo učiteljico za dodatne vaje ali razlago.

Rešitve ...

- 1) Prve tekme so se v Planici odvijale že leta 1926.
- 2) Bile so izredno naporne.
- 3) Planica je postajala prava paša za oči.
- 4) Idealni pogoji so pripeljali do idej o izgradnji sodobnega smučarskega centra.
- 5) V Planici se nahaja največja letalnica na svetu, ki tradicionalno pride na vrsto kot zadnja.
- 6) Planica bi se v borbo za svetovni rekord ponovno vrnila po prenovi letalnice, ki se je začela l. 2013.